

2019-06-19
Fi2019/02439/BB**Finansdepartementet**Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag att förbereda införandet av krav på redovisning av en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Boverket att under 2019 inleda ett förberedande arbete för att underlätta införandet av ett krav på redovisning av en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader. Boverket ska som en del i detta arbete

- utveckla en öppen databas med relevanta klimatdata som ska kunna användas för beräkning av klimatpåverkan från byggnader ur ett livscykelperspektiv,
- utveckla ett klimatdeklarationsregister som kan användas när kravet på klimatdeklaration för byggnader träder ikraft,
- utveckla informations- och vägledningsunderlag samt
- ta fram en plan för den fortsatta utvecklingen av klimatdeklarationen för att inkludera hela livscykeln och omfatta gränsvärden för klimatpåverkan.

Utvecklingen av databasen med klimatdata ska genomföras i samverkan med Naturvårdsverket och Trafikverket. Boverket ska även bistå Regeringskansliet (Finansdepartementet) vid framtagandet av den reglering som är nödvändig för att införa ett krav på redovisning av en klimatdeklaration.

Boverket får under 2019 disponera 3 000 000 kronor för att utföra uppdraget. Kostnaderna ska belasta anslaget 1:4 Boverket under

utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik, anslagsposten 3 Till nationellt arbete inom boende-, samhällsplanerings- och byggområdet. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 15 november 2019. Redovisning av använda medel och återbetalning av ej utnyttjade medel ska ske till Kammarkollegiet senast den 28 februari 2020. Rekvisition och redovisning ska ske med hänvisning till detta beslut.

Uppdraget ska redovisas i samband med Boverkets årsredovisning för 2019. Redovisningen ska innehålla en tidsplan för nödvändiga insatser och åtgärder inför och under införandet av ett krav på redovisning av en klimatdeklaration.

Bakgrund

Bygg- och fastighetssektorn står för en betydande del av samhällets miljö- och klimatpåverkan. Under 2016 stod sektorn för ca 21 procent av Sveriges inhemska utsläpp av växthusgaser, vilket motsvarar nästan 13 miljoner ton koldioxidekvivalenter, sett ur ett livscykelperspektiv. Om utsläpp från importerade byggprodukter inkluderas uppskattas sektorns totala utsläpp av växthusgaser till ca 21 miljoner ton. Det har tidigare antagits att klimatpåverkan från en byggnads energianvändning under driften är betydligt större än klimatpåverkan från uppförandet av byggnaden. Allt fler genomförda livscykelanalyser av nyproducerade byggnaders påverkan på klimatet visar dock att produkt- och byggproduktionsskedena står för en betydande andel av klimatpåverkan.

På uppdrag av regeringen lämnade Boverket i juli 2018 ett förslag om att införa ett krav på redovisning av en klimatdeklaration vid uppförande av vissa byggnader (Boverkets rapport 2018:23 Klimatdeklaration av byggnader). Kravet föreslås inledningsvis omfatta flerbostadshus och lokaler, med vissa undantag, och de inledande delarna av en byggnads livscykel, dvs. byggskedet, enligt den europeiska standarden EN 15978 Hållbarhet för byggnadsverk, miljöprestanda för byggnader (moduler A1–A5, produktskedet och byggproduktionsskedet).

För att ge förutsättningar för de berörda aktörerna att leva upp till ett framtida krav på klimatdeklaration bedömer Boverket att vissa förberedande åtgärder måste vidtas. Det handlar om att utveckla en nationell databas med klimatdata för byggsektorn, ta fram ett deklarationsregister samt genomföra

informations- och vägledningsinsatser för branschens aktörer. Myndigheten anser också att det finns behov av en långsiktig plan för den fortsatta utvecklingen av klimatdeklarationerna.

Att införa ett krav på redovisning av en klimatdeklaration är en prioriterad fråga, som omfattas av en överenskommelse som träffats mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna. Enligt överenskommelsen ska ett sådant krav införas fr.o.m. den 1 januari 2022.

Införandet av ett krav på redovisning av en klimatdeklaration kommer att medföra behov av lagändringar. Som ett led i framtagandet av ett sådant krav bereds Boverkets rapport nu i Regeringskansliet. Även vissa andra förberedelser är nödvändiga för att kravet ska kunna införas i tid.

Närmare om uppdraget

För att underlätta för branschens aktörer är det viktigt att dessa på ett enkelt sätt kan ta fram en klimatdeklaration. För att begränsa kostnaderna och förenkla genomförandet är det även angeläget att grundläggande klimatdata finns tillgängliga. Detta är av särskild vikt för små och medelstora bolag samt för utländska aktörer. För att de klimatdeklarationer som tas fram ska hålla en god kvalitet är det samtidigt viktigt att de data som används är transparenta, kvalitetssäkrade och representativa för den svenska marknaden. Boverket ska därför ta fram en öppen databas med relevanta generiska klimatdata för beräkning av klimatpåverkan från byggnader ur ett livscykelperspektiv. Naturvårdsverket och Trafikverket har erfarenhet och kunskap om liknande nationellt och internationellt arbete med databaser för olika typer av klimatdata. Dessa erfarenheter bör tas tillvara.

Införandet av ett nationellt register för klimatdeklarationer underlättar tillsynsverksamheten och ger möjlighet att följa utvecklingen av klimatpåverkan från byggnader som uppförs. Även ett sådant register ska därför utvecklas.

Införandet av ett krav på redovisning av en klimatdeklaration kommer att påverka flera olika aktörer, bl.a. byggherrar, byggtreprenörer och byggmaterialtillverkare. Nya typer av beräkningar kommer att behöva göras när en byggnad uppförs och efterfrågan på olika typer av data samt byggnads- och produktinformation kommer öka. Det finns därför ett stort behov av informations- och vägledningsinsatser för olika aktörer inom

branschen. Erfarenheter från exempelvis införandet av kravet på redovisning av en energideklaration har visat på vikten av en kombination av olika informationsinsatser för att en reform av det aktuella slaget ska få god effekt. Boverket ska därför inleda ett arbete med att utveckla ett informations- och vägledningsunderlag om de nya kraven. Informationsinsatserna ska även riktas mot utländska aktörer för att inte deras konkurrensmöjligheter ska minska.

Införandet av ett krav på redovisning av en klimatdeklaration ska betraktas som ett led i styrningen mot en minskad klimatpåverkan från byggnader ur ett livscykelperspektiv. Det är viktigt att branschen får tillgång till långsiktiga spelregler och planeringsförutsättningar. En tydlig plan för den fortsatta utvecklingen och potentiella tillämpningen av klimatdeklarationen kan ge sådana förutsättningar. Klimatdeklarationen ska på sikt kunna användas till att ställa minimikrav utifrån ett livscykelperspektiv.

På regeringens vägnar

Per Bolund

Roger Eriksson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA och SPN
Miljödepartementet/KL och S
Infrastrukturdepartementet/EE och US
Kammarkollegiet
Naturvårdsverket
Trafikverket